

Tað er tvørturímóti

Høvuðsvallevni sambandsflokksins hefur í hesum valstriði endurgivið orð míni um, at heimastýrisskipanin rækkur líka at loysingini, um feroingar sjálvir vilja tað, á ein slíkan hátt, at tað skilst, at stevnuskrá javnaðarflokksins gongur líka at loysingini.

Tað er jú tvørturímóti so, at vit siga, at uttan tað frælsi, heimastýrisskipanin gevur til at vera hjá ella frá, enda vit aftur í konfrontation millum ein stírvn sambandspolitikk og eina ófrælsa sjálvstýrisfatan av møguleikum okkara, meðan vit sambært javnaðarmanna hugsan, sum er og sum tað verður, hava eina skipan í framhaldandi útvikling við úbygging av øllum økjum, vit sjálvir umsita og við at taka øki undir hesa skipan, meðan nýggj samvinna figgjarliga og politiskt verður tikin upp á økjum, sum í lötuni eru minni úbyggd.

Meðan sambandsflokkurin, sjálvstýrissflokkurin og javnaðarflokkurin í 1948—49 framdu ein hóp av yvirtøkum sum eina náttúrliga fylgju av nýggju heimastýrisskipanini, og meðan hesir flokkar síðan í samarbeiði seinni hava framt onkra minni yvirtøku, tí hetta var ætlað í 1948, sær í dag út til, at sambandsflokkurin, nú einar trýggjar yvirtøkur eru nevndar í samgonguskjalinum hjá sitandi landsstýri, vil nýta hesar kostnaðarsmá broytingar til eina áhaldandi og júkandi ræðsluagitation til at tryggja sær nakrar atkvøður til ein politikk, sum kortini ikki eigur liv fyri sær. Tí eitt er vist, gera vit ikki broytingar, verða teir trýstar inn á okkum frá aðrir síðu, danskari ella føroyskari.

Talað verður um tær ovurstóru byrðar, sum av hesum verða lagdar á føroyskar skattaborgarar, meðan ikki við einum

orði verður nevnt tann úbygg- ing, sum á øðrum økjum fer fram, og ta nýggju samvinnu, sum so við og við verður tikin upp, ein úbygging sum figgjarliga meira enn uppvegar hetta. Tak til demis úbyggingina av andsveikarøktini.

Hvat snýr tað seg um?

Tað tykist neyðugt at umrøða, hvat hesar yvirtøkur snúga seg um. Í fyrsta lagi er tað Postverk Føroya, samtykt í 1948 og 1973. Hetta er yvirtøka har úbyggingin av verkinum kann koma at bera í sær útreiðslur sum raksturur ikki greiðir. Men í lötuni gevur raksturur so ikki hall, og frimerkini, sum geva eina inn- tøku uppá 6—7 mill. kr. av sølu til savnarar, eru virði, sum eg hugsi, sjálvt sambandsmenn, ið eisini hava virkað fyri føroyskum frimerkjum í donskum post- verki, sum frá líður verða so góðir við, at teir vilja ikki missa tey av hondum aftur.

Soleiðis gekk við flagginum, heimastýrisskipanini og fólka- pensiónini, teir vóru trekir at fáa við, men nú vilja teir ikki broyting í hasum.

I øðrum lagi er talan um um- sistingina av skulamállum og í triðja av avgerðarrættinum við- vikjandi undirgundini. Hesin seinasti ber ikki kostnað í sær, vónandi tvørtur ímóti, meðan hin fyrra, sum enn verður arbeitt við, bert er lítill útreiðsla sam- mett við samlaðu útreiðslurnar

av skulaskapi okkara. Hesar verða framvegis felagsmál. Tað er vert at strika undir, at tá menn nevna yvirtøku av sosial- málum (har umsitingin varð samtykt, meðan fyrra landsstýri sat), hospitalsmálum, skulámál- um, so er hetta ein grov einfald- gerðan, tí meðan hesi mál snúga seg um meira enn 100 milliónir, so er umsitingin, sum tað snýr seg um, at taka yvir bert ein evarsta litil partur av hesum og verður kostnaðurin borin í felag.

Vert er at nevna tey øki, har broytingin er kravd frá danskari síðu, eitt nú viðv. havnagerðum og umsiting av sjúkrahúsverki- num. Eisini her vilja sambands- menn kroysta danir til at uppi- halda eina skipan, sum er niður- lögð í Danmark.

Slíkt ber ikki til, báðir partar mugu hava loyvi til at krevja broytingar, tá vildi endin verið, at sjálvræði okkara var minni enn tað hjá donsku amtssamm- ununum, og er tað tvørturímóti andanum í tí sjálvræði heima- stýrisskipanini ber í sær.

Dagpengar

Øki, har í lötuni verður virkað fyri nýggjum skipanum, eru dagpengaviðurskipti og einkju- pensiónsviðurskipti eins og figgjanarviðurskipti á mongum økjum.

Agitationin vend til skatta- borgaran er tí heilt burturvið og beinleiðis ósmilg.

Tá javnaðarflokkurin hefur

Vit taka her nokur brot úr røðuni hjá Atla Dam, lögmanni sum hann helt í útvarpinum mána- kvøldið.

átt leiðsluna í landsstýri, hefur hann haft um hendi uttanrikis- mál og sitið fyri uttanrikissam- ráðingum. Í hesum virki hefur dentur verið lagdur á grein 8 í heimastýrisskipanini, sum loy- ir beinleiðis samráðingar við onnur lond, men samstundis

hefur ein í fullt mál haft fyrir- mun av teirri expertisu og tí stuðli uttanrikisráðið danska hefur veitt. Og týðningurin av, at javnaðarumboðið á fólkatingi hefur so neyva samvinnu við stjórnina, er alstórir í slíkum málum.

Listasamgongan gevur heilt skeiva mynd

Tá allir flokkar stilla upp og sjálvst einstaklingar gera lista, er tað eitt sindur burturvið at gera hetta val til ein spurning um tørvandi demokrati í okkara landi.

Uppi tað valstriðið, sum leikar á nú, eru drignir mangir spurning- ar. Spurningar, sum viðvíkja fólkatingsumboðanini og ríkis- felagsskapinum sjálvum, men eisini mangir spurningar av lokalpolitiskum týðningi ella av landspolitiskum týðningi, spurningar sum ikki koma fólka- tingsarbeiðinum við, men sum burturav verða loystir í Føroy- um.

Afturat hesum koma hesaferð innanflokks ósemjur, sum als einki hava við fólkatingsstarvið at gera.

Tað er tverri so, at vit loyva listasamgongu millum flokks- sjónarmið og einstaklingaspurn- ingar, sum kunnu geva heilt skeiva mynd av ynskjum veljar- anna viðvíkjandi hvørji høvuðs- sjónarmið skulu berast fram á fólkatingi.

Vatnspurningurin í Vági

Gerid so væl at hýsa mær hesum lesarabrevi.

Í Dimmalætting tann 15. febr- ar 1977 stendur á fyrstu síðu. LOYSN FUNNIN Á VATN- SPURNINGINUM Í VÁGI:

Eín, ið kennir eitt sindur til tey lokalu viðurskiptini, ógvast ikki sort, yvir tann framgangs- máta, býráðið í Vági roynir at loysa hendan, um eg so má siga kreppuspurning uppá.

Nú leikar á, tí nú er skjótt flakavirkið hjá J. Joensen í Lopra liðugt at taka í nýtslu. Og býráðið í Vági hefur bundið seg til at skaffa tað neyturvuliga vatni til hetta stórvirkið.

Í fleiri ár hefur Vág ligið í vatnloysi tað mesta av sumrin- um, og onki er gjørt fyri at bota um hetta óskil.

Ókurt neyðtíltak er gjørt, so sum tann nógva umtalaða slang- an, teir lögdu um fjørðin. Nokk

um hana, tað kann Ulf ella onkur annar, taka sær av.

Tað, ið eg her má tala at, er tann máttin býráðið roynur at skúgva problemid yvir a' PORKENINGAR, og samst- undis fáa Figgjarnevndina til at gjalda.

Býráðið í Vági vil við øðrum orðum loysa sín vatnspurning við at seta ein vatnleiðing í vatnkassan hjá porkeningum. Vágsvatn hefur nú gjøgnum fleiri harrans ár verið tann keldan, ið hefur veitt vatn til Porkeri.

Navnið á vatninum virkar kanska nakað misvísandi fyri tann, ið ikki er heilt kørur í landalæruni. Vatnið nevnist Vágsvatn, tí tað liggur við Vágfelli, og hefur als onki við vágbingar at gera.

Tað ljóðar temmiliga flott, tá Sverri Skaalum greiðir frá og

sigur, at tá byrgingin er gjørd, tá er eisini nokk til porkening- ar.

Nei Sverri, sum nú er, er nokk til porkeningar, tí í pork- eri eru nýggir vatnleiðingar lagdir um alt økið, ið hoyrir til bygdina, so at ikki vatnið skal renna til spillis. Men svara mær uppá, hvussu 'er í Vági. Rennur har nakað vatn til spillis gjøg- num holutar vatnleiðingar?

Porkeringar nokta nokk ikki týrstum sálum vatn, men eg haldi, at tað er ikki for nógva at forlanga, at tann maður, sum kemur at biðja vatn, tá vatntrot er, hefur eina heila byttu at varðveita vatnið í, og ikki eitt sold til sama endamáli.

Eitt er vist, at um vágbingar fáa loyvi at binda fast í vatnför- sýningina hjá porkeningum, so verður mangan turrligt í Pork- eri, um ikki porkeningar for- langa at avløbið til Vág kemur at liggja so ovarliga í byrgin- ini, at teir, vágbingar ikki kunna slúka meira enn tað, ið er til avlops hjá porkeningum. Minnist til orðatakið um tunnur

og kør og hvalin í havinum, og so vágbingin.

Væl hevði verið hjá vágbin- um, um teir kundu brúkt somu patentloysn á tí økonomiska økinum. Tappa av yvurskotin- um hjá grannakommununum.

Heilsan og ynski um eitt vátt ár fyri vágbingar.

PORKENINGUR

Nýggi politikkur Paulusar

Mær fellur fyri brósti upp undir fólkatingsvalið í samband við valfundirnar, at Pauli Ellefsen, leiðari sambandsflokksins, hefur bert eitt mál á politisku skrá síni, tað er: »politikkur javnað- arflokksins».

Hví, spyr mann seg sjálfvan, hví talar og skrivur leiðarin av størsta anstøðuflokki bert um, hvat javnaðarflokkurin hefur gjørt, og hvat Atli sigur, hvat

Jóhan Nielsen meinar, hvat Óregård hugsar o. s.fr., men nærur ikki eitt orð um, hvat Pauli Ellefsen vildi haft gjørt ella vil gera. Hefur sambands- flokkurin yvirhovdur nakran al- ternativen andstöðupolitikk? Sum er nei!

Sjálvdan hefur ein flokkur og leiðari haft avdúkað sín tørv- andi vilja og evni til at gera Framhald á síðu 7